

Izzivi in pristopi k sodobnemu varstvu biodiverzitete gozdnih ekosistemov

Ljubljana, 19. in 20. november 2025

Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire Biotehniške fakultete organizira tradicionalne gozdarske študijske dni, tokrat na temo ohranjanja biodiverzitete gozdnih ekosistemov. Posvetovanje je namenjeno strokovnjakom, izvajalcem in raziskovalcem s področja gozdarstva, varstva okolja, naravovarstva in varstvene biologije, kakor tudi upravnim službam, lastnikom gozdov, vladnim in nevladnim organizacijam ter študentom.

Ozadje

Gozdni ekosistemi pokrivajo skoraj 60 % površine in so eden biotsko najbolj raznolikih okolij v Sloveniji. Zato gozdovi tvorijo večji del vse biotske pestrosti naše države. Obenem pa ta pestrost veča odpornost gozdov ter njihove sposobnosti prilagajanja na motnje, vključno s podnebnimi spremembami, ekstremnimi vremenskimi dogodki in širjenjem tujerodnih invazivnih vrst.

Slovenija je med drugim z Nacionalnim gozdnim programom in Strategijo ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji prepoznala pomen trajnostnega upravljanja gozdov z vključevanjem ciljev varstva biodiverzitete. Gozdarski načrti zadnja leta vse bolj vključujejo naravovarstvene ukrepe, a se v praksi še vedno pojavljajo številni izzivi glede njihovega izvajanja, spremljanja učinkov ter sodelovanja med lastniki gozdov, strokovnimi službami in javnostjo. Podnebne spremembe in spremenjena dinamika podlubnikov in bolezni dodatno stopnjujejo potrebo po strateškem pristopu. Hkrati podnebne spremembe ustvarjajo potrebo po prilagajanju gospodarjenja – od spremembe vrstne sestave do uvajanja sonaravnih ukrepov za ohranjanje in spodbujanje genetske in vrstne pestrosti. Vloga znanja, raziskav in inovacij, ki omogočajo spremljanje stanja biodiverzitete ter oblikovanje učinkovitih ukrepov za njeno ohranjanje je v tem kontekstu ključna.

Posebno vlogo pri ohranjanju biotske pestrosti imajo zavarovana območja v gozdovih ter gozdni rezervati. Predstavljajo pomembna območja, kjer so procesi v gozdnih združbah prepuščeni naravnemu razvoju ter zadnja zatočišča nekaterih vrst. Gozdni rezervati so tudi ključni za raziskave in omogočajo dolgoročno spremljanje naravnih dinamik, raziskovanje vplivov človekove odsotnosti ter lahko služijo kot referenčna območja za primerjavo z gospodarskimi gozdovi. Kljub njihovem izjemnemu pomenu pa so ta območja majhna, razpršena in nepovezana, kar omejuje njihovo učinkovitost pri dolgoročnem varstvu nekaterih segmentov biodiverzitete in dodaja izzive pri ohranjanju biodiverzitete v gozdovih.

Biodiverziteta gozdov ni le vprašanje varstva narave, temveč je temelj dolgoročnega ohranjanja življenjskih pogojev in virov za trajnostno proizvodnjo lesa. Prav zato je za učinkovito upravljanje gozdov in širšega prostora nujno povezovanje različnih strok – s temeljem v gozdarstvu ob dodajanju novih znanj iz segmentov varstvene biologije, prostorskega načrtovanja in družboslovja – ki skupaj omogočajo celostno razumevanje in usklajevanje različnih potreb ter ciljev v upravljanju prostora.

Letošnji Gozdarski študijski dnevi zato naslavljajo aktualna vprašanja varstva biodiverzitete gozdov – tako z vidika izzivov kot tudi obetavnih (načrtovanih ali že preizkušenih) pristopov. Dogodek želi prispevati k strokovni razpravi, izmenjavi izkušenj in oblikovanju predlogov za še bolj vključujoče, učinkovito in dolgoročno vzdržno upravljanje slovenskih gozdov.

Vabimo vas, da sodelujete na GŠD 2025 s prispevkom, ki se nanaša na naslednje teme:

- Spremljanje, vzorci in grožnje biotski pestrosti v gozdnih ekosistemi
- Tarčni ukrepi za obnovitev populacij posameznih ogroženih vrst živali, rastlin in gliv
- Gojenje gozdov in ekosistemski pristop k varstvu biotske pestrosti gozdov
- Implementacija evropskih strategij v nacionalno zakonodajo ter njihovo izvajanje (npr. Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030, Nova strategija EU za gozdove do leta 2030, Uredba EU o obnovi narave)
- Izzivi pri vzpostavljanju, povečevanju in ohranjanju gozdnih rezervatov ter okoliških gozdov
- Izzivi in rešitve pri vključevanju ukrepov Nature 2000 in varstva gozdov v načrte za gospodarjenje z gozdovi ter pridobivanje lesa
- Omilitveni ukrepi in ukrepi za blaženje negativnih učinkov sečnje, spravila in drugih dejavnosti v gozdu na stanje gozdnih ekosistemov
- Soočanje s klimatskimi spremembami, invazivnimi vrstami ter vplivu parkljarjev pri upravljanju in varstvu gozdov
- Sodelovanje z deležniki pri varstvu biodiverzitete gozdnih ekosistemov

Svojo namero za sodelovanje na GŠD lahko najavite z oddajo izvlečka vašega prispevka do petka, **5.9.2025**, na spletnem obrazcu <https://forms.gle/E7XQ6SadJ8YHWGFW6>. Na GŠD boste svoj prispevek predstavili ustno ali v obliki posterja – pri oddaji izvlečka to označite. Organizacijski odbor si pridružuje pravico do spremembe oblike željene predstavitve (tj. ustna predstavitev/poster) glede na število in vsebino vseh prejetih izvlečkov. Avtorji bodo o tem pravočasno obveščeni.

Izdali bomo tiskano in spletno različico zbornika z izvlečki prispevkov.

Več informacij bo objavljeno sproti na spletu, kontaktirajte nas lahko na e-pošto: gsd2025@bf.uni-lj.si

Pomembni datumi:

- Rok za oddajo izvlečkov prispevkov preko [spletnega obrazca](#): **5.9.2025**
- Objava okvirnega programa s seznamom predavateljev in naslovi prispevkov: **1.10.2025**
- Prijave za udeležbo na dogodku: **oktobra preko spleta**
- Prireditve: **19.11. in 20.11.2025**

Organizacijski odbor:

Miha Krofel
Nik Šabeder
Aleksander Trajbarič
Klemen Jerina
Mojca Nastran
Thomas Andrew Nagel
Anton Poje
Andrej Ficko
Milan Kobal
Matija Klopčič
Špela Pezdevšek Malovrh
Mateja Intihar

izr. prof. dr. Miha Krofel

Poslano:

- Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani
- Zavod za gozdove Slovenije
- Zavod RS za varstvo narave
- Gozdarski inštitut Slovenije
- Nacionalni inštitut za biologijo
- ZRC SAZU Biološki inštitut
- Ministrstvo za kmetijsko, gozdarstvo in prehrano
- Ministrstvo za naravne vire in prostor
- Družba Slovenski državni gozdovi
- Triglavski narodni park, regijski parki, krajinski parki
- Inšpektorati
- Center za kartografijo favne in flore
- Prirodoslovni muzej Slovenije
- Urbanistični inštitut
- Lovska zveza Slovenije
- Zveza gozdarskih društev, DOPPS, Dinaricum, Focus, LZS in druge nevladne organizacije